7. PROTOKOLL DWAR IL-PRIVILEĠĠI U L-IMMUNITAJIET TA' L-UNJONI EWROPEA

IL-PARTIJIET KONTRAENTI GĦOLJA,

WARA LI KKUNSIDRAW li, skond l-Artikolu III-434 tal-Kostituzzjoni, l-Unjoni tgawdi fit-territorji ta' l-Istati Membri dawk il-privileġġi u l-immunitajiet li huma neċessarji għat-twettiq tal-kompiti tagħha,

FTEHMU dwar id-disposizzjonijiet li ġejjin, li għandhom ikunu annessi mat-Trattat li jistabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa u mat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea dwar l-Enerġija Atomika:

KAPITOLU I

PROPRJETÀ, FONDI, ASSI U OPERAZZJONIJIET TA' L-UNJONI

Artikolu 1

L-istabbilimenti u l-bini ta' l-Unjoni għandhom ikunu invjolabbli. Ma jistgħux ikunu sottomessi għal tfittxija, rekwisizzjoni, konfiska jew esproprjazzjoni. Il-proprjetà u l-assi ta' l-Unjoni m'għandhomx ikunu s-suġġetti għal xi miżura amministrattiva jew legali li jirrestrinġu mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Artikolu 2

L-arkivji ta' l-Unjoni għandhom ikunu invjolabbli.

Artikolu 3

L-Unjoni, l-assi, d-dħul u proprjetà oħra tagħha għandhom ikunu eżenti mit-taxxi diretti kollha.

Il-gvernijiet ta' l-Istati Membri għandhom, fejn hu possibbli, jieħdu l-miżuri xierqa biex jittrasferixxu jew jirrimborsaw l-ammont ta' taxxa indiretta jew taxxa fuq il-bejgħ inkluża fil-prezz ta' proprjetà mobbli jew immobbli, meta l-Unjoni tagħmel, għall-użu uffiċjali tagħha, xiri sostanzjali ta' oġġetti li l-prezz tagħhom jkun jinkludi taxxi ta' din ix-xorta. B'danakollu dawn id-disposizzjonijiet m'għandhomx ikollhom l-effett li jikkaġunaw distorsjoni tal-kompetizzjoni fl-Unjoni.

L-ebda eżenzjoni ma għandha tingħata fir-rigward ta' taxxi u pagamenti oħra li jkunu dovuti bħala ħlas biss għal servizzi pubbliċi.

Artikolu 4

L-Unjoni għandha tkun eżenti minn kull dazju doganali, projbizzjoni jew restrizzjoni fuq l-importazzjoni u l-esportazzjoni fir-rigward ta' oġġetti li jkunu maħsuba għall-użu uffiċjali tagħha. Oġġetti li jkunu ġew importati b'dan il-mod ma jistgħux jiġu trasferiti, kemm jekk għal ħlas u anki jekk le, fit-territorju ta' l-Istat fejn ikunu ġew importati, ħlief taħt kondizzjonijiet li jkunu approvati mill-gvern ta' dak l-Istat.

L-Unjoni għandha wkoll tkun eżenti minn kull dazju doganali u kull projbizzjoni u restrizzjoni fuq l-importazzjoni u l-esportazzjoni fir-rigward tal-pubblikazzjonijiet tagħha.

KAPITOLU II

KOMUNIKAZZJONIJIET U *LAISSEZ-PASSER*

Artikolu 5

Għall-komunikazzjoni u t-trasmissjoni uffiċjali tad-dokumenti tagħhom kollha, l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni għandhom igawdu fit-territorju ta' kull Stat Membru t-trattament mogħti minn dak l-Istat lill-missjonijiet diplomatiċi.

Il-korrispondenza uffiċjali u komunikazzjonijiet uffiċjali oħra ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni ma għandhomx ikunu sottomessi għal ċensura.

Artikolu 6

Laissez-passer f'forma li tiġi preskritta b'regolament Ewropew tal-Kunsill li jaġixxi b'maġġoranza sempliċi, u li għandhom ikunu rikonoxxuti bħala dokumenti ta' l-ivvjaġġar validi mill-awtoritajiet ta' l-Istati Membri, jistgħu jinħarġu lill-membri u l-impjegati ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni mill-Presidenti ta' dawn l-istituzzjonijiet. Dawn il-*laissez-passer* għandhom jinħarġu lil uffiċjali u impjegati oħra taħt kondizzjonijiet stabbiliti fir-Regolamenti tal-Persunal għall-Uffiċjali u l-Kondizzjonijiet ta' l-Impjieg applikabbli għall-Agenti l-oħra ta' l-Unjoni.

Il-Kummissjoni tista' tikkonkludi ftehim sabiex dawn il-*laissez-passer* ikunu rikonoxxuti bħala dokumenti ta' l-ivvjaġġar validi ġewwa t-territorju ta' Stati terzi.

KAPITOLU III

MEMBRI TAL-PARLAMENT EWROPEW

Artikolu 7

L-ebda restrizzjoni amministrattiva jew ta' natura oħra ma għandha tiġi mposta fuq il-moviment liberu tal-membri tal-Parlament Ewropew li jivvjaġġaw lejn jew mill-post fejn jiltaqa' l-Parlament Ewropew.

Il-membri tal-Parlament Ewropew għandhom, fir-rigward tad-dwana u tal-kontroll tal-kambju, jingħataw:

a) mill-gvern tagħhom stess, l-istess faċilitajiet bħal dawk mogħtija lill-uffiċjali għolja li jivvjaġġaw barra mill-pajjiż fuq missjonijiet uffiċjali temporanji;

b) mill-gvern ta' Stati Membri oħra, l-istess faċilitajiet bħal dawk mogħtija lil rappreżentanti ta' gvernijiet barranin fuq missjonijiet uffiċjali temporanji.

Artikolu 8

Il-membri tal-Parlament Ewropew ma għandhomx ikunu soġġetti għal kwalunkwe forma ta' inkjesta, detenzjoni jew proċedimenti legali fir-rigward ta' opinjonijiet jew voti espressi minnhom fil-qadi ta' dmirijiethom.

Artikolu 9

Matul is-sessjonijiet tal-Parlament Ewropew, il-membri tiegħu għandhom:

a) igawdu fit-territorju ta' l-Istat tagħhom stess, l-immunitajiet mogħtija lill-membri tal-parlament tagħhom;

b) jiġu meqjusa immuni kemm mid-detenzjoni u kemm mill-proċeduri legali kontra tagħhom fit-territorju ta' kull Stat Membru ieħor.

L-immunità għandha tapplika bl-istess mod għall-membri waqt li jkunu qed jivvjaġġaw lejn u mill-post fejn jiltaqa' l-Parlament Ewropew.

L-immunità ma tistax tiġi invokata la meta membru jinqabad fil-fatt li jwettaq reat u lanqas ma żżomm lill-Parlament Ewropew milli jeżerċita d-dritt tiegħu li jneħħi l-immunità ta' wieħed mill-membri tiegħu.

KAPITOLU IV

RAPPREŻENTANTI TA' STATI MEMBRI LI JIEĦDU SEHEM FIX-XOGĦOL TA' L-ISTITUZZJONIJIET TA' L-UNJONI

Artikolu 10

Ir-rappreżentanti ta' Stati Membri li jieħdu sehem fix-xogħol ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni, l-konsulenti u l-esperti tekniċi tagħhom għandhom, fil-qadi ta' dmirijiethom u waqt li jivvjaġġaw lejn u mill-post tal-laqgħa, jgawdu mill-privileġġi, l-immunitajiet u l-faċilitajiet skond il-konswetudini.

Dan l-Artikolu għandu japplika wkoll għall-membri tal-korpi konsultattivi ta' l-Unjoni.

KAPITOLU V

UFFIĊJALI U IMPJEGATI OĦRA TA' L-UNJONI

Artikolu 11

Fit-territorju ta' kull Stat Membru u tkun xi tkun in-nazzjonalità tagħhom, l-uffiċjali u l-impjegati l-oħra ta' l-Unjoni:

a) bla ħsara għad-disposizzjonijiet tal-Kostituzzjoni li għandhom x'jaqsmu, min-naħa l-waħda, mar-regoli dwar ir-responsabbiltà ta' l-uffiċjali u impjegati oħra lejn l-Unjoni u, min-naħa l-oħra, mal-kompetenza tal-Qorti tal-Gustizzja ta' l-Unjoni Ewropea f'kwistjonijiet bejn l-Unjoni u l-uffiċjali tagħha u impjegati oħra, għandhom igawdu l-immunità minn proċedimenti legali rigward l-atti li

jkunu wettqu fil-kariga uffiċjali tagħhom, inklużi l-kliem u l-kitba tagħhom. Huma jibqgħu jgawdu din l-immunità wara li jkunu spiċċaw mill-kariga;

b) mhumiex soġġetti għad-disposizzjonijiet li jirrestrinġu l-immigrazzjoni u għall-formalitajiet għar-reġistrazzjoni tal-barranin. L-istess japplika għall-konjuġi u għall-membri dipendenti tal-familji tagħhom;

ċ) fir-rigward tar-regolamenti dwar il-munita jew il-kambju, jingħataw l-istess faċilitajiet li b'konswetudini jingħataw lill-uffiċjali ta' organizzazzjonijiet internazzjonali;

d) igawdu d-dritt li jimportaw mingħajr dazju l-għamara u l-effetti personali tagħhom meta jassumu l-funzjoni tagħhom għall-ewwel darba fl-Istat kkonċernat, u d-dritt li jerġgħu jesportaw bla ma jħallsu dazju l-għamara u l-affarijiet tagħhom, meta jispiċċaw jaqdu dmirijiethom f'dak l-Istat, bla ħsara fi kwalunkwe każ għall-kondizzjonijiet li l-gvern ta' dak l-Istat fejn dan id-dritt jiġi eżerċitat, jikkunsidra neċessarji;

e) ikollhom id-dritt li jimportaw mingħajr dazju karozza għall-użu personali tagħhom, li tkun inxtrat jew fl-Istat fejn kienu qed jirresjedu l-aħħar, jew fl-Istat li tiegħu huma ċittadini, skond il-kondizzjonijiet tas-suq intern li jkunu jseħħu f'dak l-Istat, u li jerġgħu jesportawha bla ma jħallsu dazju, bla preġudizzju, fi kwalunkwe każ, għall-kondizzjonijiet li l-gvern tal-pajjiż ikkonċernat jikkunsidra neċessarji.

Artikolu 12

L-uffiċjali u l-impjegati l-oħra ta' l-Unjoni għandhom iħallsu taxxa, għall-benefiċċju ta' l-Unjoni, fuq is-salarji, l-pagi u l-emolumenti li jkunu irċevew mill-Unjoni, skond il-kondizzjonijiet u l-proċedura stabbiliti b'liġi Ewropea. Dik l-liġi għandha tigi adottata wara konsultazzjoni ma' l-istituzzjonijiet ikkonċernati.

L-uffiċjali u l-impjegati l-oħra ta' l-Unjoni għandhom ikunu eżenti mit-taxxi nazzjonali fuq is-salarji, l-pagi u l-emolumenti mħallsa mill-Unjoni.

Artikolu 13

Fl-applikazzjoni tat-taxxa fuq l-*income*, fuq il-patrimonju u tas-suċċessjoni u fl-applikazzjoni tal-konvenzjonijiet dwar il-ħelsien mit-taxxa doppja konklużi bejn l-Istati Membri ta' l-Unjoni, uffiċjali u impjegati oħra ta' l-Unjoni li, purament minħabba t-twettiq ta' dmirijiethom fis-servizz ta' l-Unjoni jistabbilixxu r-residenza tagħhom fit-territorju ta' Stat Membru li ma jkunx l-Istat ta' domiċilju tagħhom għal skopijiet ta' taxxa meta jkunu bdew jaħdmu ma' l-Unjoni, għandhom ikunu kkunsidrati, sew fl-Istat fejn ikunu qed jirresjedu attwalment kif ukoll fl-Istat ta' domiċilju għal skopijiet ta' taxxa, bħallikieku żammew id-domiċilju tagħhom fl-Istat ta' l-aħħar basta li dan ikun membru ta' l-Unjoni. Din id-disposizzjoni għandha tapplika wkoll għall-konjuġi, sakemm dan jew din ta' l-aħħar ma jkunx jew ma tkunx qed jagħmel/tagħmel xogħol bi qligħ, u għal tfal dipendenti u taħt il-ħarsien tal-persuni previsti f'dan l-Artikolu.

Proprjetà mobbli li tkun tappartjeni lil persuni previsti fl-ewwel paragrafu u li tkun fit-territorju ta' l-Istat fejn ikunu qed joqgħodu għandha tkunu eżenti mit-taxxa tas-suċċessjoni f'dak l-Istat. Din il-proprjetà għandha, sabiex tiġi stmata din it-taxxa, tkun ikkunsidrata bħallikieku qiegħda fl-Istat ta' domiċilju għal skopijiet ta' taxxa, bla ħsara għad-drittijiet ta' Stati terzi u għall-possibiltà li jiġu applikati d-disposizzjonijiet ta' konvenzjonijiet internazzjonali dwar it-taxxa doppja.

Kull domiċilju li jkun akkwistat purament minħabba t-twettiq ta' dmirijiet fis-servizz ta' organizzazzjonijiet internazzjonali oħra ma għandux ikun kkunsidrat meta jiġu applikati d-disposizzjonijiet ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 14

L-iskema dwar il-benefiċċji tas-sigurtà soċjali għall-uffiċjali u l-impjegati oħra ta' l-Unjoni għandha tiġi stabbilita permezz ta' liġi Ewropea. Dik il-liġi għandha tigi adottata wara konsultazzjoni ma' l-istituzzjonijiet ikkonċernati.

Artikolu 15

Il-kategoriji ta' l-uffiċjali u l-impjegati l-oħra ta' l-Unjoni li għalihom għandhom japplikaw id-disposizzjonijiet fl-Artikolu 11, it-tieni paragrafu ta' l-Artikolu 12, u l-Artikolu 13, għal kollox jew parzjalment, għandhom ikunu stabbiliti permezz ta' liġi Ewropea. Din għandha tigi adottata wara konsultazzjoni ma' l-istituzzjonijiet ikkonċernati.

L-ismijiet, il-gradi u l-indirizzi ta' l-uffiċjali u l-impjegati l-oħra inklużi f'dawn il-kategoriji għandhom jiġu kkomunikati perjodikament lill-gvernijiet ta' l-Istati Membri.

KAPITOLU VI

PRIVILEĠĠI U IMMUNITAJIET TAL-MISSJONIJIET TA' PAJJIŻI TERZI AKKREDITATI GĦALL-UNJONI

Artikolu 16

L-Istat Membru li fit-territorju tiegħu l-Unjoni għandha s-sede tagħha għandu jagħti l-privileġġi u l-immunitajiet diplomatiċi skond il-konswetudini lil missjonijiet fi Stati terzi akkreditati għall-Unjoni.

KAPITOLU VII

DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 17

Il-privileġġi, l-immunitajiet u l-faċilitajiet għandhom jiġu akkordati lill-uffiċjali u l-impjegati oħra ta' l-Unjoni unikament fl-interessi ta' l-Unjoni.

Kull istituzzjoni ta' l-Unjoni għandha l-obbligu li tneħħi din l-immunità mogħtija, lil uffiċjal jew lil impjegat ieħor, kull meta dik l-istituzzjoni tikkunsidra li t-tneħħija ta' din l-immunità ma tmurx kontra l-interessi ta' l-Unjoni.

Artikolu 18

L-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni għandhom, għall-iskop li jiġi applikat dan il-Protokoll, jikkoperaw ma' l-awtoritajiet responsabbli ta' l-Istati Membri kkonċernati.

Artikolu 19

L-Artikoli 11 sa 14 u l-Artikolu 17 għandhom japplikaw għall-membri tal-Kummissjoni.

Artikolu 20

L-Artikoli 11 sa 14 u l-Artikolu 17 għandhom japplikaw għall-Imħallfin, l-Avukati Ġenerali, r-Reġistraturi u l-Assistenti Relaturi tal-Qorti tal-Ġustizzja ta' l-Unjoni Ewropea, mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 3 tal-Protokoll dwar l-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja ta' l-Unjoni Ewropea, fir-rigward ta' immunità minn proċedimenti legali ta' l-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali.

L-Artikoli 11 sa 14 u l-Artikolu 17 għandhom japplikaw wkoll għall-membri tal-Qorti ta' l-Awdituri.

Artikolu 21

Dan il-Protokoll għandu jkun japplika wkoll għall-Bank Ċentrali Ewropew, għall-membri ta' l-organi tiegħu u għall-persunal tiegħu, mingħajr preġudizzju għall-Protokoll dwar l-Istatut tas-Sistema Ewropea ta' Banek Ċentrali u tal-Bank Ċentrali Ewropew.

Il-Bank Ċentrali Ewropew għandu, barra minn hekk, ikun eżentat minn kull għamla ta' tassazzjoni jew imposizzjoni ta' xorta simili f'każ ta' xi żieda fil-kapital tiegħu u mid-diversi formalitajiet li jistgħu jkollhom x'jaqsmu ma' dan, fl-Istat fejn il-Bank ikollu s-sede tiegħu. L-attivitajiet tal-Bank u ta' l-organi tiegħu mwettqa skond l-Istatut tas-Sistema Ewropea ta' Banek Ċentrali u tal-Bank Ċentrali Ewropew m'għandhomx ikunu suġġetti għal xi taxxa fuq it-*turnover*.

Artikolu 22

Dan il-Protokoll għandu jkun japplika wkoll għall-Bank Ewropew ta' l-Investiment, għall-membri ta' l-organi tiegħu, għall-persunal tiegħu u għar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri li jkunu qed jieħdu sehem fl-attivitajiet tiegħu, mingħajr preġudizzju għall-Protokoll fuq l-Istatut tal-Bank.

Il-Bank Ewropew ta' l-Investiment għandu, barra minn hekk, ikun eżentat minn kull għamla ta' tassazzjoni jew imposizzjoni ta' xorta simili f'każ ta' xi żieda fil-kapital tiegħu u mid-diversi formalitajiet li jistgħu jkollhom x'jaqsmu ma' dan fl-Istat fejn il-Bank ikollu s-sede tiegħu. Bl-istess mod, ix-xoljiment jew l-istralċ tiegħu m'għandhom jagħtu lok għal ebda imposizzjoni. Finalment, l-attivitajiet tal-Bank u ta' l-organi tiegħu mwettqa skond l-Istatut tiegħu m'għandhomx ikunu suġġetti għal xi taxxa fuq *it-turnover*.